

Environment, Population and Health (EPH) Education

Year: 2070 (2014) | Question Paper

For: SLC (School Living Certificate) | Class: 10

Language Medium: Nepali and English

अनिवार्य स्वास्थ्य, जनसंख्या तथा बातावरण शिक्षा
परिक्षार्थीले दिइएको निर्देशनका आधारमा आफ्नै शैलीमा सिर्जनात्मक उत्तर दिनुपर्ने छ।

समय: २ घण्टा १५ मिनेट | Full Mark: 75 | Pass Mark: 24

समूह 'क' (Group 'A')

तलका प्रश्नहरूको अति छोटो उत्तर दिनुहोस्: [१० X १ = १०]

Write very short answers to the following questions:

१. नेपालको जनगणनाको इतिहासमा वार्षिक वृद्धिदर सबभन्दा उच्च रहेको जनगणना वर्ष लेख्नुहोस्। Write the census year when the Population Growth Rate was highest in the Nepalese census history.

२. नेपालको कुनै सहरको पुरुष जनसंख्या २,५०,००० र महिला जनसंख्या २,५३,००० थियो भने लिङ्ग अनुपात कति होला ? What will be the sex ratio if male population of a certain town of Nepal was 2,50,000 and female population was 2,53,000 ?

३. भौतिक जीवन श्रेणी मापन गर्ने कुनै एउटा आधार लेख्नुहोस्। Write any one criteria to measure Physical Quality of Life Index?

४. नेपालको हिमाली प्रदेशमा कृषियोग्य भूमि कति प्रतिशत छ ? What is the percentage of cultivatable Land in Mountain region of Nepal?

५. वनजंगल संरक्षण गर्ने कुनै एक उपाय लेख्नुहोस्। Write any one measure to preserve forest.

६. जैविक विविधतामा परेको एउटा प्रतिकूल असर लेख्नुहोस्। Write any one adverse effect on biodiversity.

७. यासागुम्वा संरक्षण गर्ने कुनै एक उपाय लेख्नुहोस्। Write any one measure to conserve cordyceps.

८. ग्रामिण क्षेत्रको विकासमा गर्नुपर्ने कुनै एक कार्य लेख्नुहोस्। Write any one activity which is required to develop rural area.

९. सर्ने रोगको कुनै एउटा कारण लेख्नुहोस्। Write any one cause of communicable disease.

१०. तपाईंको समुदायमा भएको व्यापकता सम्बन्धी समस्या समाधानमा तपाईंको व्यक्तिगत प्रयास के हुन सक्छ? What will be your personal effort to solve the problem of prevalence of disease in your community?

समूह 'ख' (Group 'B')

तलका मध्य कुनै तेह्रवटा प्रश्नहरूको छोटो उत्तर दिनुहोस्: [१३ X ५ = ३५]

Write short answers to any thirteen of the following questions:

११. नेपालमा जनसंख्या वितरण समान नहुनुका कारणहरू के के हुन्? यसलाई सम्बोधन गर्न अपनाउनु पर्ने कुनै दुई उपायहरू लेख्नुहोस्। What are the causes of unequal distribution of population in Nepal? Write any two measures to address the problem. [3 + 2 = 5]

१२. सक्रिय र निसक्रिय जनसंख्या अनुपातले के कुरा दर्साउँछ? देशमा केटाकेटीको जनसंख्या धेरै भएको हुने कुनै तीनवटा समस्याहरू छोटकरीमा वर्णन गर्नुहोस्। What does the ratio of active and dependent population indicate? Explain any three consequences of having more number of children in the nation. [2 + 3 = 5]

१३. वि.सं. २०६८ को जनगणनानुसार कुनै एउटा सहरको मध्यवर्षको जनसंख्या २,१५,४०० थियो। त्यस वर्ष जीवित जन्मेका शिशुको संख्या ६,६३० थियो भने उक्त सहरको सो वर्षको कोरा जन्मदर निकाल्नुहोस्। The total mid year population of a city was 2,15,300 in accordance with the census 2068 B.S. Calculate the crude Birth Rate (CBR) if the live births of infants in the year was 6,630. [5]

१४. गुणस्तरीय जीवनलाई किन सापेक्ष ढङ्गले विश्लेषण गर्नु पर्छ? कुनै तिन ओटा कारणहरू लेख्नुहोस्। Why should quality of life be analyzed relatively? Write any three reasons. [2 + 3 = 5]

१५. पहाडी प्रदेशका जैविक पक्ष बारे टिप्पणी लेख्नुहोस्। Write notes on the biological aspect of hilly region. [5]

१६. तराई प्रदेशको पारिस्थितिक प्रणाली प्रतिकूल असर पर्नुका कुनै पाँच ओटा कारणहरू लेख्नुहोस्। Write any five causes of adverse effects on ecosystem of Terai Region. [5]

१७. पाँच औलेको महत्वो बारे कुनै पाँच बुदामा चर्चा गर्नुहोस्। Discuss the importance of Panch Aunle in five points. [5]

१८. तपाईंको क्षेत्रमा भएको जैविक विविधताको परिचय दिई त्यसलाई संरक्षण गर्ने कुनै तिन उपायहरू लेख्नुहोस्। Write the biodiversity of your locality and any three measures of conservation for them. [2 + 3 = 5]

१९. अव्यवस्थित सहरीकरण भनेको के हो? यसलाई व्यवस्थित गर्न अपनाउनु पर्ने कुनै तिन उपायहरू लेख्नुहोस्। What is meant by unplanned urbanization? Write any three measures to manage it. [2 + 3 = 5]

२०. मानविय स्रोतको विकासले दिगो विकासमा के सहयोग गर्दछ? बयान गर्नुहोस्। What is the contribution of developing human resources in sustainable development? Explain. [5]

२१. नसर्ने रोग केलाई भनिन्छ? यसका जोखिमहरू के के हुन्? उदाहरणसहित छोटकरीमा व्याख्या गर्नुहोस्।
What is the meant by non-communicable disease? What are its risk factors? Explain with examples in brief. [1 + 4 = 5]

२२. स्थानीय खानाका स्रोतबाट सन्तुलित भोजन कसरि तयार गर्न सकिन्छ? उदाहरण दिनुहोस्। How can balanced diet be prepared through locally available food sources? Give examples. [5]

२३. तपाइको एक जना साथी भखरै लागु पदार्थ दुर्व्यसनमा लग्नु भएको छ। उहालाई त्यस समस्याबाट जोगाउनका लागि कुनै पाँच सुझावहरू दिनुहोस्। One of your friend is recently involved in drug abuse. Give any five suggestion to relieve him from the problem. [5]

२४. जनतामा स्वास्थ्य शिक्षाको कमीलाई नेपालको प्रमुख स्वास्थ्य समस्या मानिन्छ? तपाई यसलाई कसरि समाधान गर्न सक्नु हुन्छ? Why is the lack of health education among people considered as a major health problem of Nepal? How could you solve this problem? [3 + 2 = 5]

२५. नेपाल परिवार नियोजन सङ्घको कार्यलाई नेपालको परिप्रेक्षमा किन महत्वपूर्ण मानिन्छ? उदाहरणसहित पुष्टि गर्नुहोस्। Why are the activities of Family Planning Associations of Nepal considered important in the context of Nepal? Justify with examples. [5]

Copyright www.dineshbishwakarma.com.np
Unauthorised copying and sharing of this file
is illegal and may be taken into action.